

OBČINA ŠENTJERNEJ
Prvomajska cesta 3/a
8310 ŠENTJERNEJ

**ZADEVA: LOKALNI PROGRAM ZA KULTURO OBČINE ŠENTJERNEJ
(2018-2021)**

PUBUDNIK:

- župan Radko Luzar

PREDLAGATELJ:

- župan Radko Luzar

IZDELOVALCI:

- oddelek za družbene dejavnosti

POTEK POSTOPKA:

- skrajšan postopek

NAČIN SPREJEMA:

- z večino opredeljenih glasov članov občinskega sveta

UVODNIČAR:

- Darja Bambič

PRILOGE:

- Spremno besedilo
- Lokalni program za kulturo Občine Šentjernej (2018-2021)
- sklep

Občina Šentjernej
ZUPAN
Radko Luzar

OBČINA ŠENTJERNEJ
Prvomajska cesta 3/a
8310 ŠENTJERNEJ

Datum: 19.2.2018

Občinski svet Občine Šentjernej, tu

ZADEVA: LOKALNI PROGRAM ZA KULTURO OBČINE ŠENTJERNEJ (LPK)

UVOD

14. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo - ZUJIK (Ur. l. RS, št. 77/07-UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16 in 61/17) določa, da mora lokalna skupnost sprejeti lokalni program za kulturo za obdobje štirih (4) let.

Področje kulture, katero obravnava tudi Nacionalni program za kulturo 2018-2015, vključuje dejavnosti ustvarjanja kulturnih dobrin oz. različne vrste umetnosti in posredovanja ter uživanja kulturnih dobrin.

CILJI PRIPRAVE LPK

LPK vsebuje izhodišča in namen priprave LPK, opredeljuje prioritete na področju kulture, cilje in ukrepe za doseg ciljev, načrtuje investicijsko vzdrževanje v javno kulturo infrastrukturo, določi čas za njihovo uresničitev ter kazalce po katerih se meri doseganje rezultatov. Navaja tudi zakonodajo, predpise in odloke na področju urejanja kulture.

POTEK PRIPRAVE LPK

Občina Šentjernej je pozvala in vključila v LPK kulturne ustvarjalce, da opredelijo svoj interes v kulturi: analiza stanja, njihovo delovanje, cilje, kazalce in merila. V večini so se pozivu odzvali. Pozvali smo:

- v institucionalni kulturi:
 - Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto in Knjižnico Šentjernej
 - Javni sklad RS za kulturne dejavnosti – OI Novo mesto
 - Osnovno šolo Šentjernej
 - Vrtec Čebelica Šentjernej
 - Glasbeno šolo Marjana Kozine Novo mesto
- v ljubiteljski kulturi:
 - kulturna društva in
 - ostali sodelujoči v kulturi, kot so turistična društva, Društvo kmečkih žensk, ki se aktivno vključujejo in predstavljajo na prireditvah
- posamezne kulturne ustvarjalce:
 - samostojni kulturni delavci
 - Kulturni center Primoža Trubarja Šentjernej
 - Muzej na prostem Pleterje

V LPK smo vključili tudi kulturno dediščino, kot so kulturni spomeniki, varstvo dediščine ter medije in avdiovizualna kultura, ki so pomemben člen na področju širjenja informacij in osveščanja javnosti o aktualnih dogodkih. Pri kulturni dediščini smo upoštevali Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov.

JAVNI INTERES

Občina uresničuje javni interes za kulturo z zagotavljanjem kulturnih dobrin, daje pogoje za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, ki se na trgu ne zagotavljajo v zadostnem obsegu ali kakovosti. Občina zagotavlja najmanj tiste javne kulturne dobrine, ki jih določa zakon in podzakonski akti (knjižničarstvo, kulturna dediščina) ter podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti. Občina zagotavlja pogoje, kot so kulturna ustvarjalnost, dostopnost kulturnih dobrin in raznolikosti, uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika, slovensko kulturno identiteto itd.

OBSEG IN NAČIN FINANCIRANJA

Financiranje se v Občini Šentjernej opredeli z vsakoletnim sprejemom občinskega proračuna. Iz le-ga se financirajo ali sofinancirajo vsebine:

- knjižničarstvo in založništvo (Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnica Šentjernej); v proračunu 2018 sredstva v višini: 136.552,00 €,
 - glasbena dejavnost (Glasbena šola Marjana Kozine); v proračunu 2018 sredstva v višini: 15.471,00 €,
 - ljubiteljska kultura (kulturna društva, KC PT, PO OŠ); v proračunu 2018 sredstva v višini: 121.700,00 €,
 - nepremična kulturna dediščina (Muzej na prostem, spomeniki...); v proračunu 2018 sredstva v višini: 7.500,00 €,
 - mediji in avdiovizualna kultura (programi Vaš Kanal Novo mesto, Šentjernejsko glasilo, Uradni vestnik Občine Šentjernej, spletna stran občine); v proračunu 2018 sredstva v višini: 35.000,00 €.
- /skupaj 316.223,00 €/

VIZIJA

Vizija določa aktivnosti za uresničitev ciljev na področju kulture v občini in sicer:

- podpreti ustvarjalce, društva in projekte na področju kulture; spodbujati kulturne dejavnosti občanov na področju ljubiteljske kulture ter zagotavljati določena sredstev za njihovo dejavnost,
- omogočiti dostopnost kulturnih dobrin tudi ranljivim skupinam in zagotavljati pogoje za delovanje kulturnih dejavnosti,
- spodbujati kulturne raznolikosti,
- sodelovati na področju kulture; spodbujati programe, ki bodo povezovali naselja in društva znotraj občine Šentjernej in širše,
- ohranjati kulturno dediščino,
- povezovati kulturo z drugimi dejavnostmi; aktivno povezovati kulturo z ostalimi možnostmi razvijajočega se kulturnega turizma in drugimi področji v občini.

ZAKLJUČEK

LPK je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, pripravljen na podlagi veljavne zakonodaje. Sprejema se za obdobje od 2018 do 2021 in se lahko v tem obdobju spreminja in prilagaja.

LPK smo v pregled posredovali Komisiji za družbene dejavnosti in ga javno predstavili na spletni stani občine, kjer je lahko zainteresirana javnost podala svoje pripombe in mnenja.

V času objave, v roku 30-ih dni ni bilo nobenih pripomb in mnenj, zato vam dajemo osnutek v razpravo in sprejem.

Pripravila:
Darja Bambič

Bambič

ŽUPAN
Radko Luzar

Radko Luzar

OBČINA ŠENTJERNEJ
Prvomajska cesta 3/a
8310 ŠENTJERNEJ

Na predlog Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS, št. 77/07-UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16 in 61/17) ter na podlagi 15. člena Statuta Občine Šentjernej (Uradni vestnik št. 10/17), je Občinski svet občine Šentjernej, na _____ redni seji, dne _____, sprejel naslednji

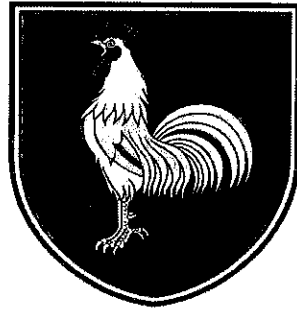
S K L E P

Občinski svet Občine Šentjernej sprejme Lokalni program za kulturo Občine Šentjernej za obdobje 2018-2021.

Številka:

Datum:

OBČINA ŠENTJERNEJ
OBČINSKI SVET
župan
Radko Luzar

**LOKALNI PROGRAM
ZA KULTURO
OBČINE ŠENTJERNEJ
(2018-2021)**

Šentjernej, 2018

Vsebina

1 UVOD	3
1.1 Izhodišča in namen priprave Lokalnega programa za kulturo Občine Šentjernej .	3
1.2 Cilji priprave lokalnega programa za kulturo Občine Šentjernej	3
1.3 Potek priprave Lokalnega programa za kulturo Občine Šentjernej	3
1.4 Javni interes za kulturo	3
1.5 Zakonodaja, predpisi in odloki, ki urejajo področje kulture.....	4
2 PREGLED IN ANALIZA STANJA NA PODROČJU KULTURE V OBČINI ŠENTJERNEJ TER NJHOVI CILJI	5
2.1 Institucionalna kultura	5
2.1.1 Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto in Knjižnica Šentjernej	5
2.1.2 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti – Območna izpostava Novo mesto.....	7
2.1.3 Osnovna šola Šentjernej	7
2.1.4 Vrtec Čebelica Šentjernej.....	8
2.1.5 Glasbena šola Marjana Kozine Novo mesto	9
2.2 Ljubiteljska kultura	10
2.2.1 Kulturna društva	10
2.2.1.1 Šentjernejski oktet	10
2.2.1.2 Društvo Ljudskih pevcev Vrhpolje	11
2.2.1.3 Kulturno društvo Ajda Orehovica – Šentjernej	11
2.2.1.4 KD Mešani pevski zbor Vlaste Tavčar Šentjernej	12
2.2.1.5 Pihalni orkester Občine Šentjernej	12
2.2.1.6 Kulturno društvo Orkester Ave Šentjernej	13
2.2.1.7 Športno kulturno društvo HOPLA Šentjernej	13
2.2.1.8 Ostali sodelujoči v kulturi	14
2.3 Posamezni kulturni ustvarjalci	14
2.3.1 Samostojni kulturni delavci.....	14
2.3.2 Kulturni center Primoža Trubarja Šentjernej	15
2.3.3 Muzej na prostem Pleterje.....	15
2.4 Kulturna dediščina	16
2.5 Mediji in avdiovizualna kultura	17
3 OBSEG IN NAČIN FINANCIRANJA	19
4. VIZIJA NA PODROČJU KULTURE V OBČINI ŠENTJERNEJ	20
5 ZAKLJUČEK	21

1 UVOD

1.1 Izhodišča in namen priprave Lokalnega programa za kulturo Občine Šentjernej

Lokalni program za kulturo Občine Šentjernej je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in ugotavlja vlogo kulture v razvoju občine ter javni interes zanjo. Lokalni program za kulturo Občine Šentjernej opredeljuje prioritete na področju kulture, cilje in ukrepe za doseg ciljev, načrtuje investicijsko vzdrževanje v javno kulturno infrastrukturo, določi čas za njihovo uresničitev ter kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje. Sprejema se za obdobje od 1.1.2018 do 31.12.2021.

1.2 Cilji priprave lokalnega programa za kulturo Občine Šentjernej

Lokalni program za kulturo je temeljni programski in izvedbeni dokument, ki postavlja prioritete občinske kulturne politike in neposredno odgovarja na ključne probleme posameznih področij kulture. Dokument izhaja iz zgodovinskega položaja in razvoja kulture na tem območju, upošteva njene prednosti in slabosti ter zagotavlja pogoje za ohranjanje kulture in njenih lokalnih posebnosti glede na nevarnosti in priložnosti, s katerimi se bo v naslednjem obdobju ta soočala. Hkrati opredeljuje načine in možnosti za dvig kulturne ustvarjalnosti in poustvarjalnosti za večanje dostopnosti kulturnih dobrin občanom in spodbujanje kulturne raznolikosti.

1.3 Potek priprave Lokalnega programa za kulturo Občine Šentjernej

Občina Šentjernej je na podlagi Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) pripravila Lokalni program za kulturo Občine Šentjernej za obdobje 2018-2021.

Lokalna skupnost zagotavlja javne kulturne dobrine na področjih, urejenih s posebnimi zakoni, podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji različnih narodnostnih kultur ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih opredelijo v lokalnem programu kulture.

1.4 Javni interes za kulturo

Lokalna skupnost uresničuje javni interes za kulturo v skladu z ZUJIK-om zlasti z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin, z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture.

Lokalna skupnost v javnem interesu zagotavlja pogoje za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, ki se na trgu ne zagotavljajo v zadostnem obsegu ali kakovosti, ali zaradi dostopnosti najširšemu krogu uporabnikov. Javne kulturne dobrine zagotavlja v obliki oziroma na način javne službe in s podporo posamičnih kulturnih projektov ter javnim kulturnim programom.

Občina zagotavlja najmanj tiste javne kulturne dobrine, kakor določa posebni zakon (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine ipd.), podpira ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji manjšinskih skupnosti ter pokriva tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih ugotovi s svojim programom za kulturo. Ne glede na to občina zagotovi tudi javne kulturne dobrine širšega pomena (uprizoritvena umetnost, vizualna umetnost, mediji ipd.), če je to mogoče glede na objektivne okoliščine, kot so število

prebivalcev, ekonomska moč, prostorske in kadrovske kapacitete ipd., oziroma če to izhaja iz kulturne tradicije občine.

Področja kulture v javnem interesu se nanašajo na knjigo, knjižnično dejavnost, likovno umetnost, uprizoritvene umetnosti, glasbene umetnosti, intermedijske umetnosti, vizualno umetnostjo, celotno področje kulturne dediščine z arhivistiko, s posebnimi poudarki na slovenščini, kulturni manjšinski skupnosti, ljubiteljski kulturi in mednarodnem sodelovanju. Na teh področjih ima zelo pomembno, velikokrat osrednjo vlogo pravilo neprofitno delujoč javni sektor, a skupaj z organizacijami in zasebniki civilne družbe v negospodarstvu in gospodarstvu. Dejstvo pa je, da kultura brezšivno presega navedene dejavnosti in se zliva v celotno življenje ljudi in razvoj družbe.

1.5 Zakonodaja, predpisi in odloki, ki urejajo področje kulture

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur.l. RS, št. 77/07-UPB1 s spremembami)
- Zakon o knjižničarstvu (Ur.l. RS, št. 87/01 s spremembami)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 16/08 s spremembami)
- Zakon o javnem skladu RS za kulturne dejavnosti (Ur.l. RS, št. 29/10)
- Zakon o društvih (Ur.l. RS, št. 64/11-UPB2)
- Pravilnik o registru nepremičnin kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 66/09)
- Pravilnik o strokovnih, prostorskih in tehničnih pogojih za izvajanje javne službe na področju varstva kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 113/00 s spremembami)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur.l. RS, št. 73/03 s spremembami)
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Ur.l. RS, št. 19/03)
- Pravilnik o društvih, ki delujejo v javnem interesu na področju kulture (Ur.l. RS, št. 64/99 s spremembami)
- Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (Ur.l. RS, št. 117/02 s spremembami)
- Pravilnik o sofinanciranju kulturnih programov v občini Šentjernej (Ur. vestnik Občine Šentjernej, št. 8/16)
- Nacionalni program za kulturo

2 PREGLED IN ANALIZA STANJA NA PODROČJU KULTURE V OBČINI ŠENTJERNEJ TER NJIHOVI CILJI

Občina Šentjernej je bila ustanovljena leta 1995 in ima sedaj več kot 7000 prebivalci. Prvi podatki o fari svetega Jerneja segajo v leto 1249. V letih 1546-1547 je tu služboval župnik Primož Trubar. V povesti "Bajke in povesti o Gorjancih" je te kraje slikovito opisoval pisatelj Janez Trdina.

Šentjernej je znan po pridelavi cvička, po petju, po tradicionalnih konjskih dirkah, po žegnanju konj na štefanovo, po Jernejevem – prazniku občine ob godu sv. Jerneja konec avgusta ter po petelinu, ki je tudi v grbu občine. Občina je s petelinom v grbu dobila svoj razpoznavni znak in svoje mesto med pomembnejšimi kraji v državi.

Aktualno kulturno dogajanje v občini Šentjernej lahko v grobem razdelimo na dve področji in sicer institucionalno kulturo, kamor sodijo javni zavodi, ki skrbijo za zagotavljanje zakonsko predpisanih nalog in ljubiteljsko kulturo, kamor uvrščamo lokalna društva, ki so dejavna na področju kulture in vse posamezne kulturne ustvarjalce. Kulturno dogajanje v občini najbolj zaznamuje prav ljubiteljska kultura, ki jo negujejo lokalna društva s pripravo tradicionalnih prireditev.

2.1 Institucionalna kultura

Pod institucionalizirano kulturo so uvrščeni javni zavodi, ki jih je za ta namen ustanovila občina oziroma država in katerih osnovni ali pretežni del dejavnosti je kultura in njej sorodna področja. V ustanovnih aktih javnih zavodov je določeno, da morajo ti nuditi ustrezno pomoč in podporo društveni oziroma ljubiteljski dejavnosti, predvsem na področju izvedbe in organizacije nekomercialnih javnih prireditev in infrastrukturne podpore.

Na področju kulture in njej sorodnih področjih delujejo zavodi in sicer:

- Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto s krajevno knjižnico: Knjižnica Šentjernej,
- Javni skladi Republike Slovenije za kulturno dejavnosti – Območna izpostava Novo mesto,
- Osnovna šola Šentjernej,
- Vrtec Čebelica Šentjernej,
- Glasbena šola Marjana Kozine.

2.1.1 Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto in Knjižnica Šentjernej

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto od leta 2003 deluje kot osrednja območna knjižnica in izvaja knjižnične dejavnosti na območju osmih dolenjskih občin, med katerimi je tudi Občina Šentjernej in ima svojo krajevno knjižnico: Knjižnico Šentjernej.

Knjižnica Šentjernej je pomemben kulturni hram v naši dolini, saj vanjo zahaja vedno več občanov vseh generacij. To ni le prostor kjer se izposoja knjige, ampak je veliko več. Je središče, ki živi.

Občina Šentjernej je soustanoviteljica javnega zavoda Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto in ustanoviteljica krajevne knjižnice - Knjižnice Šentjernej, ki ima prostore v Kulturnem centru Primoža Trubarja.

Dejavnosti knjižnice zajemajo:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- delovanje potujoče knjižnice - bibliobusa, ki ima v občini Šentjernej dva postajališča,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Tabela: Statistični pregled krajevne Knjižnice Šentjernej

	2014	2015	2016
izposoja na dom (št. knjižnega gradiva)	116.874	111.479	111.164
vsi obiski	31.582	32.625	30.649
obisk zaradi izposoje	16.808	16.575	15.219
aktivni člani	1.926	2.015	1.809
ново vpisani člani	111	81	81
št. prireditev	235	247	239
obisk prireditev	6.897	7.947	7.729

Vir: interno gradivo Knjižnice Šentjernej

Finančna sredstva za delovanje knjižnice se zagotavljajo iz:

- proračuna države,
- proračuna lokalnih skupnosti,
- drugih javnih skladov,
- proračuna EU (projekti)
- izvajanjem dejavnosti javne službe.

Področje knjižnic je podrobno regulirano z zakonsko področno zakonodajo (Zakon o knjižničarstvu, Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic itd.).

V skladu z zakonodajo in pogodbo Občina Šentjernej delno financira delovanje Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto in v celoti Knjižnico Šentjernej.

Tabela: Stroški iz proračuna Občine Šentjernej za Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto in Knjižnico Šentjernej po letih

	2015 (zaključni račun)	2016 (zaključni račun)	2017 (proračun)
plače in drugi izdatki	28.322,34	28.795,36	31.356,00
blago in storitve	69.853,78	73.574,00	76.100,00
knjižnično gradivo	13.549,00	13.549,00	13.549,00
skupaj	111.725,12	115.918,36	121.005,00

Vir: zaključni račun in proračun Občine Šentjernej

Cilji za obdobje 2018-2021:

Občina Šentjernej bo še naprej zagotavljala sredstva za delovanje Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto in Knjižnice Šentjernej.

Cilj je, da se pri vseh generacijah razvija, širi in ohranja bralno kulturo v občini, še prav posebej med mladimi, ki se jim predstavi pomen branja ter se jim omogoči, da prepoznajo branje kot vir znanja in informacij ter se ob tem tudi zabavajo in uživajo. Z različno tematiko prireditev se bo poskušalo privabiti tudi druge obiskovalce, ki si teh storitev do sedaj še niso poslužili.

Kazalci in merila

- število aktivnih članov, število novo vpisanih članov, število prireditev, število izposoje knjižničnega gradiva

2.1.2 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti – Območna izpostava Novo mesto

Območna izpostava Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti Novo mesto (v nadaljevanju JSKD) deluje za področje dolenjske regije in je ena izmed 59 območnih izpostav sklada na področju celotne Slovenije. Njena vloga je v povezovanju in nadgrajevanju delovanja kulturnih društev in posameznikov, ki delujejo na področju kultur.

Programi, ki se izvajajo za področje ljubiteljske kulture zajemajo srečanja in revije po posameznih področjih delovanja kulturnih društev ter izobraževanja. V okviru JSKD se pripravljajo programi in projekti s področja vokalne, likovne, gledališke, folklorne, instrumentalne, plesne in likovne umetnosti. Naloga območnih izpostav je predvsem v nudenju strokovne podpore društvom na aktivnih področjih in zaznavanje potreb po izobraževanju in razvoju tistih dejavnosti, ki še niso razvite, oziroma so v manjšini.

Vsakoletno se v okviru izpostave pripravljajo prireditve, ki so namenjene predstavitvi, v primerjavi in vrednotenju dosežkov ljubiteljskih kulturnih društev in skupin, katerih nastope spremljajo strokovnjaki za ustrezna področja, ki analizirajo predstavljeno delo in svetujejo metode dela, hkrati pa izbirajo kvalitetne kandidate za udeležbo na prireditvah medobmočne oziroma državne ravni. Povezovalni programi in projekti se izvajajo skozi vse leto. Izpostava teži k čim boljši povezanosti z lokalnim okoljem in tako se prireditve selijo iz občine v občino, kar omogoča, da na projektih sodelujejo člani skupin iz vseh kulturnih društev, kot tudi drugi izvajalci in ponudniki priložnostnih aktivnosti (osnovna šola, glasbena šola, knjižnica in ostala društva). Prav tako izpostava sodeluje in nudi pomoč pri organizaciji samostojnih prireditev kulturnim društvom.

2.1.3 Osnovna šola Šentjernej

Osnovna šola Šentjernej je prvič leta 2009 prejela naziv »kulturna šola« za štiri leta, nato pa znova še leta 2013, ko je prejela tudi naziv »naj kulturna šola« v kategoriji velikih šol. Vse to je Osnovna šola Šentjernej (OŠ) potrdila tudi z letošnjim (2017) priznanjem.

V OŠ že od leta 1961 deluje tudi knjižnica. Knjižnica je dostopna predvsem šolarjem in delavcem OŠ in le-ti imajo izbiro izposoje 696 knjižnih enot. OŠ objavlja enkrat letno objavlja svoje glasilo »Naša pot«.

OŠ sodeluje in dopolnjuje programe, ki jih organizira občina. Z učenci, ki obiskujejo razne krožke (otroški, mladinski zbor, folklorni skupini, dramski krožek, likovno snovanje, novinarski krožek...) popestrijo programe in ohranjajo kulturno identiteto. Organizira tradicionalne prireditve in sicer razstavo likovnih del učencev razredne stopnje, prireditev »pozdrav novemu letu« in ob dnevu samostojnosti, prireditev ob kulturnem prazniku,

organizira razstavo likovnih del in prireditev ob dnevu državnosti ter zaključno prireditev ob koncu šolskega leta.

Cilji za obdobje 2018-2021:

Cilji kulturne dejavnosti šole izhajajo iz Usmeritve razvoja kulturnih dejavnosti v osnovni šoli in v skladu z dokumenti, ki jih sprejema Strokovni svet RS za splošno izobraževanje. Povezani so s programom osnovne šole. Šola bo tudi v prihodnje izvajala zgoraj omenjene dejavnosti.

Kazalci in merila

- število realiziranih projektov, prireditev...,
- število pohval in priznanj,
- število sodelujočih in število udeleženih pri posameznih aktivnostih.

2.1.4 Vrtec Čebelica Šentjernej

V Vrtcu Čebelica Šentjernej izhajajo iz prepričanja, da imajo vsi otroci pravico do spodbudnih kulturnih izkušenj, ki jih navdihujejo, spodbujajo njihovo domišljijo ter prispevajo k njihovem celostnemu razvoju. Želijo si, da stik s kulturo (od knjig, filmov, predstav... do kulturne dediščine) postane del njihovega vsakdana, v vrtcu in doma, pa tudi kot način preživljanja prostega časa.

V vsakdanjih dejavnostih vrtca se prepletajo področja: bralna kultura, filmska, gledališka in glasbena umetnost, kulturna dediščina ter likovna in plesna umetnost.

Tradicionalne prireditve in dogodki, ki se odvijajo vsako leto za vse otroke vrtca:

- **Ob tednu otroka** vsako leto za vse otroke organizirajo lutkovno ali glasbeno-gledališko predstavo v KC PT ali po enotah vrtca.
- **Decembrski bazar** – prireditev v KC PT za vse otroke in starše. V dvorani predstava za otroke in starše v avli stojnice z izdelki vzgojiteljic, ki jih starši vzamejo v zameno za prostovoljni prispevek. Na odru se predstavijo najstarejši oddelki vrtca.
- **Likovna razstava** otroških izdelkov v KC PT (običajno je na ogled v aprilu). Izvedene so bile naslednje tematske razstave: Kamni in kamenčki (2012), Ustvarjamo s blagom (tekstilno blago, 2013), Naš vrtec (2014), Les (2015), Za devetimi gorami (2016), Drevo skozi letne čase (2017).
- Zaključek projekta **predšolske bralne značke** v prvih dneh aprila (Andersenov dan). Vzgojiteljice so odigrale glasbeno-gledališko predstavo za vse otroke in starše vrtca (Naslovi predstav: Trije prašički (2013), Medena pravljica (2014), Volk in 5 kozličkov (2015), Sneguljčica in 7 palčkov (2016), V kurniku - 2017)).
- **Vrtec poje in pleše** (v februarju, zadnji 2 leti, leta 2016 in 2017) na odru KC PT se predstavijo otroci, ki obiskujejo interesne dejavnosti.
- **Dnevi evropske kulturne dediščine** v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine – zadnji teden septembra potekajo v vrtcu dejavnosti s področja spoznavanja kulturne dediščine (Teme preteklih let: Dediščina gre v vrtec, Praznovanja, Dediščina okoli nas). Naloga vseh nas je, da mlade opozorimo, da dediščina niso le velike in pomembne stavbe, temveč je lahko tudi nekaj malega, preprostega, spregledanega ali na videz nepomembnega. To je dediščina, ki na žalost izginja, vendar nam še vedno sporoča kaj in kako so živeli rodovi ljudi pred nami.

V vrtcu delujejo:

- Dramska skupina vzgojiteljic, ki otroke razveseljuje s predstavami. S predstavo gostujejo (na prijateljski in prostovoljni ravni kot promocija vrtca in kraja) v dolenskih vrtcih in v domovih za ostarele – po dogovoru.
- Pevski zbor vzgojiteljic, ki sodeluje na prireditvah v okviru vrtca in občine (samostojen koncert 2017, Jernejevo 2016). Pevski zbor sodeluje tudi z drugimi pevskimi skupinami v občini in širše.
- Otroški pevski zbor, plesno rajalne delavnice in ritmično gibalne delavnice otrok glede na njihov interes.

Bralna kultura:

V vrtcu ima vsak oddelek knjižno polico, ki jo vsako leto dopolnjujejo – v času veselega decembra otroke obdaruje Miklavž in prinese 5-8 slikanic na oddelek. V centralnem vrtcu je interna knjižnica, v kateri so shranjene tradicionalne otroške slikanice, zgodbe in pesniške zbirke ter strokovna literatura s področja vzgoje in izobraževanja. Vzgojitelji si knjige izposojajo za delo v oddelku in za lastno strokovno izobraževanje ter za delo s starši.

Cilji za obdobje 2018-2021:

- da je otrok aktiven udeleženec okolja; lahko v vlogi bralca, poslušalca, gledalca ali pa v vlogi tistega, ki ustvarja kulturo – nastopi za starše in ostale gledalce in poslušalce,
- da se vrtec kot ustanova aktivno vključuje v družbeno-kulturno življenje v kraju ter se povezuje in sodeluje z drugimi (društvi, ustanovami, posamezniki...).

Kazalci in merila

- število realiziranih projektov, prireditev...,
- rezultati analiz anket o zadovoljstvu (med starši, vzgojitelji...),
- število pohval in priznanj,
- pojavljanje vrtca v medijih, tiskovinah...
- število sodelujočih in število udeleženih pri posameznih aktivnostih.

2.1.5 Glasbena šola Marjana Kozine Novo mesto

Glasbena šola Marjana Kozine (GŠ MK) je javni zavod, ki je bila ustanovljena že daljnega leta 1946. Izvaja program za osem občin dolenske regije, med temi tudi za našo občino. Izvaja program osnovnega glasbenega izobraževanja, ki je predpisan s predmetnikom in učnimi načrti Zakona o glasbeni šoli. V glasbeno šolo je vpisanih več kot 600 učencev, ki so vključeni v inštrumentalni pouk 21 različnih inštrumentov. Šola poleg rednega programa izvaja še nekatere nadstandardne programe in projekte, kot so organizacija regijskih in državnih tekmovanj, mednarodnih tekmovanj, samostojnih koncertov orkestrov, solistov in javne predstavitve. V Šentjerneju poteka tudi oddelek glasbene šole, ki ima prostore v Kulturnem centru Primoža Trubarja Šentjernej.

Tabela: Število otrok iz Občine Šentjernej, ki so obiskovali GŠ MK po šolskih letih

	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Št. otrok	75	81	80

Vir: vpis v GŠ MK

Tabela: Stroški iz proračuna Občine Šentjernej za GŠ MK po letih

	2015 (zaključni račun)	2016 (zaključni račun)	2017 (proračun)
Stroški GŠ MK	10.184,06	14.670,17	14.671,00

Vir: zaključni račun in proračun Občine Šentjernej

Cilji za obdobje 2018-2021:

- omogočiti otrokom dostopnost do pouka z različnimi inštrumenti
- vsaj obdržati oz. povečati vpis

Kazalci in merila

- število vpisanih otrok,
- število rednih in nadstandardnih programov.

2.2 Ljubiteljska kultura

2.2.1 Kulturna društva

Dejavnost na področju kulture so vse oblike ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področju nepremične in premične kulturne dediščine, besednih, uprizoritvenih, glasbenih, vizualnih, filmskih, avdiovizualnih in drugih umetnosti ter medijev, na področju založništva in knjižničarstva ter kinematografije.

Kulturna društva so nepogrešljiv dejavnik v skupnosti. Na področju kulture v Občini Šentjernej aktivno delujejo kulturna društva, ki se ukvarjajo z ljubiteljsko kulturo. Društvo je v svoji definiciji prostovoljno, samostojno in nepridobitno združenje, ki ga ustanoviteljice oziroma ustanovitelji, skladno z Zakonom o društvih, ustanovijo zaradi uresničevanja skupnih interesov. Društvo si samo določi namen in cilje, dejavnost oziroma naloge ter način delovanja, odločitve o upravljanju društva pa neposredno ali posredno sprejemajo članice oziroma člani društva.

Programi in projekti ljubiteljskih kulturnih društev se izvajajo v naši občini predvsem na področju pevskih zborov, ljudskih godcev in pevcev, oktetov, folklornih skupin ter pihalnih orkestrów.

Ljubiteljsko kulturno udejstvovanje je v Sloveniji, v primerjavi z drugimi evropskimi državami, razvito. Njegova tradicija je vezana na ohranjanje nacionalne identitete, tako v mejah države, kot pri Slovencih v zamejstvu in po svetu.

2.2.1.1 Šentjernejski oktet

Šentjernejski oktet deluje že 55 let, dejavni pa so skozi celo leto. Vaje imajo dvakrat tedensko in se odzivajo na vabila kot v naši občini, kot tudi izven občinskih meja. Opravljajo tudi petje ob slovesih na pogrebih, slovesnih obletnicah društev in posameznikov. Vsako leto pripravijo letni koncert, kamor povabijo predvsem domače mlade ustvarjalce in se udeležujejo Srečanja oktetov Dolenjske.

Cilji za obdobje 2018-2021:

Cilj društva je, da še naprej izvajajo nastope v istem oz. večjem obsegu in da se vsako leto predstavijo z novimi pesmi. Želijo posneti tudi novo zgoščenko, ki bo ohranila pesem za poznejše rodove.

Kazalci in merila

- število realiziranih projektov,
- število obiskovalcev.

2.2.1.2 Društvo Ljudskih pevcev Vrhpolje

Društvo Ljudskih pevcev Vrhpolje se trudi biti čimbolj aktivno v svojem poslanstvu ohranjanja slovenske ljudske pesmi. Vsako leto izvedejo povprečno 15 nastopov v občini Šentjernej in izven le-te. Vsako drugo soboto v marcu pripravijo letni koncert »Večer ljudskih pesmi« v Kulturnem centru Primoža Trubarja Šentjernej. Sodelujejo tudi pri spominski slovesnosti na Javorovici, komemoraciji ob 1. novembru, proslavi na dan državnosti ter na povorki za občinski praznik Jernejevo. Posneli so tudi že dve zgoščenki.

Cilji za obdobje 2018-2021:

Cilj društva je, da se naučijo še več pesmi z ljudsko vsebino, da domača pesem ne bi šla v pozabo. Želijo privabiti še več mladih pevcev z mlajšimi glasovi. V sedanjem tempu življenja pa je bistveno tudi druženje ob prepevanju prelepih slovenskih ljudskih pesmi.

Kazalci in merila

- število novih članov,
- število realiziranih projektov,
- število obiskovalcev.

2.2.1.3 Kulturno društvo Ajda Orehovica – Šentjernej

Mešani pevski zbor Ajda, ki združuje pevce iz Orehovice, Šentjerneja in ostalih vasi, deluje že 35 let. Zbor neguje štiriglasno petje in ima vsako leto okrog 25 članov. Zbor ohranja petje narodnih in ljudskih pesmi, posega pa tudi po drugi zborovski literaturi – tako umetnih skladbah, kot priredbah vseh vrst. Vsako leto osvojijo kar nekaj novih skladb, ki jih prepletajo že z ustaljenim repertoarjem.

Zbor Ajda vsako leto ohranja tradicionalne koncerte, se udeležuje revij pevskih zborov v organizaciji JSKD in nastopa na raznih priložnostih ter se vedno rad odzove na vabila in pobude za sodelovanje. Zbor opravi kar lepo število nastopov, tudi z novim repertoarjem. Člani društva gojijo ljubezen do petja, kulture in jim je mar, kako mladi in kraj dihajo s kulturo in ljubeznijo do umetnosti in ustvarjanja.

Cilji za obdobje 2018-2021:

Pevski zbor bo še naprej imel vaje predvsem od septembra do junija. Takrat je največ nastopov. Vsako leto bodo konec koledarskega leta pripravili koncert v KC PT pod naslovom »Pozdrav pomladi«. Imeli bodo tradicionalne nastope na Javorovici, Izoli in v domu starejših občanov v Novem mestu ter druge nastope na povabila za sodelovanje. V letu 2018 bo zbor obeležil 35 let delovanja.

Kazalci in merila

- število novih članov,
- število vaj,
- realizirani nastopi, koncerti in projekti,
- število obiskovalcev.

2.2.1.4 KD Mešani pevski zbor Vlaste Tavčar Šentjernej

MePZ Vlaste Tavčar s svojim štiri glasnim petjem navdušuje že 37 let. Njegovo članstvo se skozi leta spreminja, trenutno je aktivnih 18 članov. Člani, ljubitelji v glavnem slovenskih ljudskih pesmi skoraj za vsak nastop naredijo še kakšno priredbo domače ali tuje uspešnice in s tem obogatijo nastop. Letni koncerti so skrbno načrtovani. Medse povabijo zanimive voditelje in goste, bodi glasbenike, dramske skupine ali pevce. Tako koncert postane zanimiva dogodivščina za vse nastopajoče in poslušalce.

V zadnjih 4 letih so pripravili 3 letne koncerta. Sodelovali so na lokalni prireditvi Festival dobre volje in pesmi, redno so se udeleževali Revij pevskih zborov, ki jih organizira Javni sklad RS za kulturne dejavnosti.

Cilji za obdobje 2018-2021:

Pevski zbor je aktiven od začetka jeseni do zgodnje pomladi. Namen imajo vsako leto organizirati letni koncert, udeleževati se revij pevskih zborov in tabora v Stični. K sodelovanju bodo povabili nove pevke in pevce.

Kazalci in merila

- število novih članov,
- število realiziranih projektov,
- število obiskovalcev.

2.2.1.5 Pihalni orkester Občine Šentjernej

Kulturno društvo Pihalni orkester Občine Šentjernej, katerega začetki delovanja segajo v leto 1911, je prav gotovo eno izmed najbolj aktivnih društev v občini Šentjernej in edino kulturno društvo, ki ima status javnega interesa. V začetku obdobja je orkester deloval s prekinitvijo od leta 1960 do 1973, od takrat naprej pa deluje neprekinjeno.

Člani Pihalnega orkestra Občine Šentjernej so uigrana družba prijateljev, ki jih povezuje ljubezen do glasbe. Orkester šteje preko 60 članov vseh generacij.

Godbeniki radi zaigrajo koračnice, polke, valčke, kot zahtevnejše skladbe klasike in zabavne glasbe domačih in tujih avtorjev. Odvisno od namena in kraja nastopa ter poslušalcev. PO OŠ se predstavlja v domačem kraju, kjer je skoraj nepogrešljiv na vseh večjih prireditvah in v širši okolici po Sloveniji, nekajkrat pa je sodeloval tudi na prireditvah v tujini. Med večje uspehe v zgodovini delovanja orkestra spada uvrstitev orkestra v koncertno težavnostno kategorijo na tekmovanju v organizaciji Zveze slovenskih godb. Pohvalijo pa se tudi z različnimi projekti in prireditvami – muzikali Franziskus, Veselje, Ljubezen vse premaga, Vitez Rudi, ki si jih je skupno ogledalo več tisoč ljudi. Izpostaviti velja tudi tradicionalne koncerte, med katerimi so najpomembnejši pomladni koncert, koncert ob občinskem prazniku Jernejevo in božično-novoletni koncert. PO OŠ zelo rad medse povabi tudi ostale, predvsem lokalne ustvarjalce.

Cilji za obdobje 2018-2021:

Članom Pihalnega orkestra Občine Šentjernej načrtov za prihodnost ne zmanjka. V prvi meri godba ostaja zvesta tradiciji in ljudem iz domačega okolja. Velik poudarek bo PO OŠ še naprej dal na sodelovanje z glasbeno šolo in pridobivanje mladega kadra. Se pa načrti v naslednjih letih ozirajo tudi preko meja tako občine, kot države in sicer se želi PO OŠ

udeležiti mednarodnega festivala v Španiji. Kot največji projekt pa je seveda praznovanje 110-letnice delovanja društva.

Kazalci in merila

- število novih članov,
- število realiziranih projektov, prireditev...,
- število obiskovalcev.

2.2.1.6 Kulturno društvo Orkester Ave Šentjernej

Kulturno društvo Orkester Ave Šentjernej je skupina glasbenikov, ki s svojo mladostno zagnanostjo in igranjem navdušuje poslušalce tako doma, kot v tujini. Orkester odlikuje srčnost, pogum, medsebojno razumevanje in sprejemanje ter ne nazadnje velika ljubezen do glasbe.

Skupno vodilo vsem v orkestru je kvalitetno preživljanje prostega časa v dobri družbi, še naprej ustvarjati odmevne projekte ter na ta način sodelovati z lokalnimi prebivalci, društvi in ustanovami. V času svojega delovanja so izvedli dobrodelni koncert za izgradnjo novega vrta v Šentjerneju, sodelovali na reviji orkestrov Zveze godb Dolenjske in Bele Krajine ter odigrali več promenadnih nastopov.

Cilji za obdobje 2018-2021:

V prihodnje nameravajo pridobiti nove člane in status v javnem interesu, organizirati koncerte v domačem kraju in izven njega, sodelovati z lokalnimi društvi, se udeleževati domačih in mednarodnih tekmovanj ter nabaviti inštrumente.

Kazalci in merila

- število novih članov,
- število realiziranih projektov,
- število obiskovalcev.

2.2.1.7 Športno kulturno društvo HOPLA Šentjernej

Športno kulturno društvo Hopla Šentjernej je bilo ustanovljeno leta 2007 in mu je v tem desetletju uspelo ohraniti osnovno idejo, iz katere se je društvo oblikovalo in razvijalo. Prepričani so, da sodelovanje in povezovanje ter medsebojno druženje ustvarja prijateljske vezi med otroki in odraslimi ter dobre in pristne odnose, ki ugodno vplivajo na naša počutja in zdravje. Ples ni samo gibanje, je terapija, je dejavnost, vir čustvenih impulzov. Ob ustanovitvi društva so si zadali pomembno nalogo – plesati po meri otrok. Svojo energijo in znanje usmerjajo v izobraževanje najmlajših, ki skozi ples odkrivajo pravljичni svet, spoznavajo moč sodelovanja in čar druženja. Vedno se odzovejo povabilu na različna srečanja, tako v okviru lokalnih društev, kot JSDK, tekmovanja pa niso njihova prioriteta. Društvo izvaja plesne igrice, tečaj hip-hopa, angleške urice za predšolske otroke, tečaj rolanja, in še bi lahko naštevali.

Cilji za obdobje 2018-2021:

- ohraniti poslanstvo društva ter privabiti čim več otrok v programe društva,
- širiti aktivnosti navzven, izven občinskih meja, ter pripravljati pestre in kvalitetne programe,
- spodbujati medsebojno druženje in ustvarjati prijateljske vezi med otroki in odraslimi,
- sodelovanje društva na povabila drugih organizatorjev.

Kazalci in merila

- število novih članov,
- realizirani nastopi in projekti,
- število obiskovalcev.

2.2.1.8 Ostali sodelujoči v kulturi

V okviru drugih društev, ki delujejo s svojimi programi tudi v kulturi so tudi turistična društva v Šentjerneju, Vrhpolju in Gradišču ter Društvo kmečkih žensk. Le-ta društva se aktivno vključujejo in se predstavljajo na skupnih prireditvah, ki jih organizirajo druga društva ali pa občina.

Tabela: Proračunska sredstva namenjena kulturnim društvom po letih

	2015 (zaključni račun)	2016 (zaključni račun)	2017 (proračun)
Sredstva po javnem razpisu	10.000,00	10.000,00	13.000,00

Vir: zaključni račun in proračun Občine Šentjernej

Izpostavitev najbolj značilne problematike društvenih dejavnosti

Kljub pestrim aktivnostim, ki se izvajajo v posameznih društvih se na nekaterih področjih čuti stagnacija oziroma zmanjševanje interesa, zlasti med mladimi. Vzroke za to moramo iskati:

- velika migracija mladih,
- prehod na študij v drug kraj,
- pomanjkanje spodbud in motivacije v družini, šoli...,
- pomanjkanje strokovnega kadra – mentorjev za vodenje posameznih dejavnosti,
- splošno gospodarsko in socialno stanje,
- pomanjkanje denarnih sredstev za aktivno delovanje društev.

Cilji za obdobje 2018-2021:

- ohraniti poslanstvo društev ter privabiti vse zainteresirane predvsem mlade v programe društev. Širiti aktivnosti navzven, izven občinskih meja, ter pripravljati pestre in kvalitetne programe,
- spodbujati ljubiteljsko kulturo v lokalni skupnosti – občini,
- sodelovanje društev z občino in obratno,
- društvom omogočiti uporabo prostorov za svojo dejavnost v KC PT.

Kazalci in merila

- število društev prijavljenih na javni razpis za sofinanciranje programov,
- število programov,
- število novih članov društev,
- število obiskovalcev prireditev,
- odmevnost dogodkov v medijih.

2.3 Posamezni kulturni ustvarjalci

2.3.1 Samostojni kulturni delavci

V občini Šentjernej ustvarjajo in bivajo profesionalni kulturni ustvarjalci, ki imajo status samozaposlenega v kulturi ali pa status zaposlenega. Svojo profesionalnost izkazujejo s pridobljeno strokovno izobrazbo in aktivnim delovanjem na kulturnem področju, ki geografsko presega tako meje občine Šentjernej, kot Slovenije. Za Občino Šentjernej

predstavljajo dodano vrednost na kulturnem področju. Kot posamezniki imajo profesionalni kulturni ustvarjalci močan povezovalni element na družbenem področju, saj s svojim ustvarjanjem in bivanjem v občini Šentjernej povezujejo tako domače (društva in posamezniki), kot tuje interesne skupine (mednarodni simpozij,...).

2.3.2 Kulturni center Primoža Trubarja Šentjernej

Kulturni center Primoža Trubarja Šentjernej (KC PT) je bil zgrajen z namenom dvigovanja življenjskega standarda v kraju in širše. Z zagotavljanjem konstantne kulturne in izobraževalne ponudbe ter z odprtostjo do vseh vsebin so ti cilji doseženi. S kulturnim centrom upravlja občinsko podjetje JP EDS, d.o.o. Šentjernej.

V času od odprtja KC PT v letu 2009 pa do danes (avgust 2017) je prag šentjernejskega hrama kulture prestopilo že preko 200.000 obiskovalcev. Vsako sezono oblikujejo ponudbo otroških in gledaliških abonmajev ter dodajajo še druge kulturno umetniške vsebine, kot so gledališke predstave različnih žanrov, prireditve za otroke, koncerti, razstave, filmske projekcije, srečanja, predavanja... Vsebinsko izbirajo programe z lahkotnejšo vsebino, ki prinašajo sprostitev in dobro voljo. Pripravljajo tudi razstave po dogovorjenem urniku, kjer sodelujejo Vrtec Čebelica Šentjernej, Osnovna šola Šentjernej, ljubiteljski posamezniki in društva ter priznani akademski slikarji, fotografi in drugi vizualni umetniki.

KC PT je namenjen tudi ostalim uporabnikom, ki v prostorih izvajajo bodisi interne dogodke ali prireditve za širšo javnost. To so društva ali interesne skupine, pa tudi t.i. komercialni uporabniki (podjetja), ki prirejajo dogodke za svoje zaposlene, poslovne partnerje, uporabnike...

Cilji za obdobje 2018-2021:

Tudi v obdobju 2018-2021 bodo nadaljevali s trendom široke ponudbe dogodkov vseh žanrov namenjenih vsem starostnim skupinam. Poleg sedanjih gledaliških in otroških abonmajev bodo poskušali vključiti tudi glasbeni abonma. V mesecih, ko je kulturne ponudbe nekoliko manj oz. ko tovrstne ponudbe ne bodo ponujali zunanji izvajalci, bodo organizirali koncerte oz. pripravljali ponudbo različnih žanrov za vse starostne skupine. Tako kot do sedaj bodo v bodoče uporabnikom zagotavljali visoke standarde glede strokovne pomoči, čistost prostorov in kvalitetno opremo, saj želijo zagotoviti ugodno počutje ter da je vsak dogodek optimalno izveden.

KC PT ima še velik potencial koriščenja, vendar z zagotovljenimi finančnimi in človeškimi viri ne morejo preseči zastavljenih ciljev.

Kazalci in merila

- število realiziranih projektov,
- število obiskovalcev.

2.3.3 Muzej na prostem Pleterje

Muzej na prostem Pleterje s predstavitvijo ljudskega stavbarstva na ožjem Dolenjskem področju z avtentičnimi lesenimi objekti prekriti s slamo, prikazujejo podobe kmečkega gospodarstva v drugi polovici 19. stoletja. Bivalna hiša z ohranjeno notranjo razporeditvijo prostorov in črno kuhinjo (krušna peč brez dimnika) je bila z Odlokom o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto (Ur. l. RS, št. 38/1992) razglašena za kulturni spomenik. Poleg osnovne dejavnosti ohranjanja

kulturne dediščine z vzdrževanjem lesenih objektov kritih s slamo starih 150 in več let, s predstavitvijo življenja nekoč ter ohranjanjem objektov ljudskega stavbarstva se v Muzeju na prostem Pleterje izvaja vzgoja iz izobraževanje na področju kulture predvsem za predšolsko mladino ter druge interesne skupine. Ker je muzej odprt vse dni v letu, pomembno prispeva k dostopnosti kulturnih dobrin širši skupnosti, kot tudi domačim in tujim gostom (turistom). S sodelovanjem in nudenjem prostora za predstavitve dejavnosti rokodelcev, lokalnih umetnikov in lokalnih društev pa pripomore k razvoju kulturnih dejavnosti na lokalnem območju. Zavod za kulturo in turizem Historium, kot upravitelj Muzeja na prostem Pleterje, poleg turistično-izobraževalne dejavnosti skrbi za vzdrževanje objektov (varstvo ter vzdrževalna dela in investicije, kot so prekrivanje streh in obnov, čiščenje, prezračevanje, zaščita ipd.).

Program ohranjanja kulturne dediščine s predstavitvijo nekoč, ohranjanja in obujanja ljudskih običajev in navad skozi delavnice in prikaze, ki so namenjeni obiskovalcem vseh generacij, tako predšolski, osnovnošolski in srednješolski mladini, kot odraslim različnih interesnih skupin.

Občina Šentjernej sofinancira delovanje muzeja v skladu s podpisano pogodbo.

Kartuzija Pleterje in zavod Historium imata sklenjeno pogodbo št. 1/2011. Pogodba določa da lastnik izvajalcu daje v začasno uporabo muzej in sicer do premestitve muzeja ali najkasneje do izteka pogodbe oz. aneksa in sicer do 31.12.2021.

Cilji za obdobje 2018-2021:

- do 31.12.2021 je potrebno v občini poiskati novo lokacijo za selitev objektov in zagotoviti sredstva za preselitev,
- pridobivati sredstva EU, državna in lastna za izpolnitev obveznosti,
- še naprej prezentirati Muzej na prostor v sedanji obliki ter dopolnjevati z novimi programi,
- privabiti še več obiskovalcev, tudi obiskovalcev drugih držav.

2.4 Kulturna dediščina

Celostno ohranjanje kulturnih spomenikov (prenova, obnavljanje in oživljanje) je del javnega interesa tudi na lokalnem nivoju.

Javna korist varstva dediščine obsega (2. čl. ZVKD):

- identificiranje dediščine, njenih vrednot in vrednosti, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje,
- ohranitev dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanje,
- omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, še posebej mladim, starejšim in invalidom,
- predstavljanje dediščine javnosti in razvijanje zavesti o njenih vrednotah,
- vključevanje vedenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje,
- celostno ohranjanje dediščine,
- spodbujanje kulturne raznolikosti s spoštovanjem različnosti dediščine in njenih interpretacij ter
- sodelovanje javnosti v zadevah varstva.

Občina uresničuje javno korist varstva tako, da organizira in podpira dejavnosti in ravnanja iz zgoraj navedenega in izvaja ukrepe na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine. Pri uresničevanju javne koristi varstva dediščine občine sodelujejo z lastniki dediščine, poslovnimi subjekti, nevladnimi organizacijami, zavodi in civilno družbo v okviru zakona.

Z Odlokom o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Občini Novo mesto (Ur.l. RS, št. 38/1992) so bile razglašene znamenitosti ter nepremične kulturne in zgodovinske spomenike dele narave in nepremične kulturne dediščine, njihove pritikline ter varovana območja okoli njih, ki imajo posebno kulturno, znanstveno, estetsko, krajinsko, oblikovno ali ekološko vrednost in sicer:

- naravni spomeniki:
 - vaška lipa v Vrhpolju
- gradovi:
 - razvaline gradu Stari Prežek
 - grad Prežek
- mestna in trška arhitektura:
 - Cesta oktobrskih žrtev 1 in 8
 - Novomeška cesta 2, 3 in 11
 - Prvomajska cesta 1
 - Trg Gorjanskega bataljona 5 in 6
 - Trubarjeva cesta 22

V občini se nahaja še kar nekaj kulturnih in zgodovinskih spomenikov: drevored pred samostanom Pleterje, prazgodovinske gomile v Gradišču in Polhovici, cerkev Pleterje in ostale cerkve v Vrhpolju, Šentjernej, Ostrogu, Gradišču in Gor. Orehovici ter stanovanjske hiše, domačije, kozolci toplarji, partizanska bolnica Kira, knjižnica v kartuzijanskem samostanu Pleterje, grobovi, spomeniki padlim borcem in mostovi.

Cilji za obdobje 2018-2021:

Občina Šentjernej bo posebno pozornost namenila obnovi kulturne dediščine v njeni lasti, pridobivala EU in državna sredstva ter vlagala lastna sredstva za obnovo in vzdrževanje.

2.5 Mediji in avdiovizualna kultura

Mediji imajo pomembno vlogo na področju širjenja informacij in osveščanja javnosti o aktualnih dogodkih na lokalni, predvsem pa na globalni ravni. Mediji so časopisi in revije, radijski in televizijski programi, elektronske publikacije ter druge oblike dnevnega ali periodičnega objavljavanja uredniško oblikovanih programskih vsebin s prenosom zapisa, glasu, zvoka ali slike na način, ki je dostopen javnosti.

Občina Šentjernej sofinancira delovanje in programe lokalne televizije Vaš kanal Novo mesto. Sredstva so namenjena pokritju stroškov obveščanja javnosti na lokalni televiziji o dogajanju na območju občine.

Na podlagi 9. člena Zakona o medijih (Ur.l. RS, št. 110/06-UPB, 47/12, 22/16 in 39/16) periodično Občina Šentjernej izdaja tiskano izdajo »Šentjernejsko glasilo« in Uradni vestnik Občine Šentjernej, s katerim občina obvešča občane o sprejetih uradnih dokumentih (pravilniki, odloki, javni razpisi...). Občina Šentjernej ažurno obvešča o vseh dogajanjih v občini in izven nje, na spletni strani www.sentjernejsi.si.

Cilji za obdobje 2018-2021

- spodbuditi lokalno prebivalstvo k soustvarjanju in pobudah pri nastajanju lokalnega časopisa in lokalnih novic,
- obveščanje lokalne pa tudi širše javnosti o dogajanju v občini.

Kazalci in merila

- število objav o dogodkih na področju občine v tiskanih, televizijskih, internetnih in radijskih medijih,
- število izdaj Šentjernejskega glasila in število pisnih prispevkov občanov.

3 OBSEG IN NAČIN FINANCIRANJA

Financiranje dejavnosti v okviru Lokalnega programa za kulturo se v Občini Šentjernej opredeli z vsakoletnim sprejemom občinskega proračuna z odlokom o proračunu in z ostalimi potrebnimi dokumenti oziroma postopki.

Iz sredstev občinskega proračuna se na letni ravni sofinancirajo naslednje vsebine opredeljene v lokalnem programu kulture:

- knjižničarstvo in založništvo (Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnica Šentjernej),
- glasbena dejavnost (Glasbena šola Marjana Kozine),
- ljubiteljska kultura (kulturna društva),
- nepremična kulturna dediščina (Muzej na prostem, spomeniki...),
- mediji in avdiovizualna kultura (programi Vaš Kanal Novo mesto, Šentjernejsko glasilo, Uradni vestnik Občine Šentjernej, spletna stran občine),
- drugi programi v kulturi.

Tabela: Proračunska sredstva za financiranje področja kulture v občini Šentjernej po letih

	2015 (zaključni račun)	2016 (zaključni račun)	2017 (proračun)
Proračun občine	5.093.755	5.471.344	8.569.021
Delež sredstev za kulturo	4,3%	3,5%	2,5%

Vir: zaključni račun in proračun Občine Šentjernej

Lokalni program za kulturo v Občini Šentjernej je skupaj s Pravilnikom o sofinanciranju kulturnih programov v občini Šentjernej (Uradni vestnik Občine Šentjernej, št. 8/2016) in proračunom občine podlaga za razdelitev sredstev za kulturne programe društev in ostalih programov namenjenim kulturi ter za vzdrževanje javne in druge kulturne infrastrukture.

4. VIZIJA NA PODROČJU KULTURE V OBČINI ŠENTJERNEJ

Javni interes za kulturo Občine Šentjernej se uresničuje z zagotavljanjem pogojev za kulturno ustvarjalnost, dostopnost kulturnih dobrin, kulturno raznolikost in ohranjanje slovenske kulturne dediščine. Cilj programa kulture je zagotavljanje pogojev, da lahko občani uresničujejo svoj interes po lastni dejavnosti na področju kulture in za svoj interes po dostopnosti kulturnih dejavnosti dobrin v lastnem bivalnem okolju, z nosilci kulturnih dejavnosti v občini.

Naloga občine bo še naprej zlasti zagotavljanje ustreznih pogojev v občini za uresničevanje javnega interesa na področju kulture in spodbujanje občank in občanov, da brez ovir izrazijo svoje potrebe in interese na tem področju.

Vizija občine na področju kulture v programskem obdobju 2018 – 2021 je:

- podpora ustvarjalcem, društvom in projektom na področju kulture; spodbujanje kulturne dejavnosti občanov na področju ljubiteljske kulture ter zagotavljanje določenih sredstev za njihovo dejavnost,
- omogočiti dostopnost kulturnih dobrin tudi ranljivim skupinam in zagotavljati pogoje za delovanje kulturnih dejavnosti,
- spodbujati kulturne raznolikosti,
- sodelovati na področju kulture; spodbujati programe, ki bodo povezovali naselja in društva znotraj občine Šentjernej in širše,
- ohranjati kulturno dediščino,
- povezovati kulturo z drugimi dejavnostmi; aktivno povezovali kulturo z ostalimi možnostmi razvijajočega se kulturnega turizma in drugimi področji v občini.

Glavni operativni cilji:

- udejanjanje javnega interesa na področju kulture,
- povečati število obiskovalcev v kulturnih inštitucijah (KC PT...) z razvojem atraktivnih programov in učinkovitim trženjem,
- povečanje števila obiskovalcev starega jedra Šentjerneja (občinski praznik...)
- obveščanje medije o kulturnem dogajanju v lokalni skupnosti in širše (radijske postaje, televizija – Vaš kanal, časopisi, revije...)

Ključni splošni kazalci in merila

- število društev, skupin, posameznikov, ki delujejo na področju kulture,
- število projektov, programov in prireditev s področja kulture in kulturne dejavnosti,
- število uporabnikov javne kulturne infrastrukture,
- število udeležencev na kulturnih prireditvah in izobraževanjih povezanih s kulturnimi vsebinami,
- delež sredstev občinskega proračuna za kulturo,
- število prispevkov s področja kulture Občine Šentjernej v medijih,
- splošno javno mnenje o kulturni dejavnosti v občini Šentjernej (ankete, vprašalniki).

Občina Šentjernej je Lokalni program za kulturo pripravila v sodelovanju in po predlogih institucionaliziranih kulturnih organizacij ter lokalnih društev, ki so za posamezna področja kulture pripravila razvojne usmeritve z opredelitvijo ciljev.

5 ZAKLJUČEK

Letni program za kulturo Občine Šentjernej je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki je pripravljen na podlagi veljavne zakonodaje. S sredstvi vključenimi v letne proračune Občine Šentjernej uresničujemo in dopolnjujemo naslednje cilje: skrbimo za ohranjanje slovenske kulturne identitete in zagotavljamo pogoje za skladen razvoj kulture na skupnem slovenskem kulturnem prostoru, dvigujemo kulturno ustvarjalnost, povečujemo dostopnosti kulturnih dobrin in ustvarjanje ter spodbujanje kulturnih raznolikosti.

Sprejema se za obdobje štirih let, od leta 2018 do leta 2021 in opredeljuje predvsem kulturne prioritete in cilje ter ukrepe za doseg le-teh na območju občine Šentjernej.

Za oblikovanje kulturnega življenja v občini Šentjernej je pomembno predvsem to, da programi sledijo viziji. Z izvedbo programskih nalog oziroma predlaganih ukrepov in aktivnostmi bo Občina Šentjernej skupaj s partnerji – nosilci kulturnega življenja omogočala ter spodbujala nadaljnji razvoj kulture na območju občine Šentjernej.

Lokalni program za kulturo Občine Šentjernej se lahko v obdobju od 2018 do 2021 spreminja ali prilagaja.

Številka:

Datum:

ŽUPAN
Radko Luzar

KRATICE v besedilu:

ZUJIK – Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo

ZVKD – Zakon o varstvu kulturne dediščine

JSKD – Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

KC PT – Kulturni center Primoža Trubarja

GŠ MK – Glasbena šola Marjana Kozine

PO OŠ – Pihalni orkester Občine Šentjernej

OŠ – Osnovna šola Šentjernej